

5te Kreds (Sonne), og som ere fremsatte af Meningsfæller af mig i det andet Ting, saaledes som jeg tror, den højtærede Finansminister nævnedes. Den angaar Spørgsmaalet om Reservefondens Stilling ved den Udløsning, der omtales i § 17. Den højtærede Finansminister har nu slaat fast, hvad man fra forskellige Sider har hævdet som det givne, at Reservefonden naturligt vil følge med Aktierne ved Udløsningen. Den ærede Ordfører for Regeringspartiet i det andet Ting har gjort en afvigende Mening gældende; men jeg forstaar nu, at der paa dette Punkt er en Uoverensstemmelse mellem den højtærede Finansminister og den ærede Ordfører for Regeringspartiet, en Uoverensstemmelse, som altsaa fra mine Meningsfællers Side kun er at betragte som heldig. Jeg tror for Resten ikke, at Sagen i og for sig har stor Betydning, for hvis man kunde tænke sig, at dette Spørgsmaal gik til Rettergang, vilde neppe nogen Domstol dømme anderledes, end saaledes som den højtærede Finansminister nu har ment, at Forholdet er. Det ærede 2det Medlem for 5te Kreds, som omtalte Sagen ved første Behandling, sagde, at hans Stilling vilde dog ikke være afhængig af dette enkelte Punkts Afgørelse, tværtimod, han vilde stille sig velvillig overfor Forslaget, hvorledes end dette Punkt blev afgjort. Mine Meningsfæller have taget en anden Stilling i det andet Ting; de have stillet Krav og gjort visse Ønsker gældende og have gjort deres Stilling til Sagen afhængig af, om disse Ønsker kunde imødekommes af den højtærede Finansminister. Der blev da ved tredje Behandling fra den højtærede Finansministers Side stillet et Ændringsforslag, der resulterede i den nye § 20 og som betegnede en Imødekommen overfor disse Krav og Ønsker; og jeg konstaterer altsaa i Dag, at desuden viser det andet Ændringsforslag en saadan Imødekommen, dernæst, at de Udtalelser, som af den højtærede Minister ere knyttede til Spørgsmaalet om Reservefonden, ogsaa maa betragtes som en Imødekommen, og endelig, at ogsaa de Udtalelser, som ere fremsatte af den højtærede Finansminister angaaende Overdragelse af de enkelte Virksomheder paa andre Hænder eller til andre Aktieselskaber, maa forstaas, som om den højtærede Finansminister dermed har udtrykt, at han vil have sit Indseende med, hvorledes disse Sager ordnes, Indseende med, at her ikke foregaar det, man kalder Udvanding af Aktier o. lign. Denne Udtalelse maa

jeg tillægge stor Betydning, dels fordi det er en Udtalelse fra Finansministeren, fordi selve Finansministeren ved sin Personlighed optræder som en Art moralsk Borgen overfor Rigsdagen med Hensyn til Koncessionssøgerne, dels, fordi man maa antage en saadan Udtalelse for forbíndende for senere Finansministre, og endelig, fordi den maa være og blive en Rettesnor for Foretagendet. Saaledes bliver der altsaa egentlig ikke andet tilbage fra mine Meningsfællers Side end Kravet om, at Staten skulde have en større Del i det eventuelle Udbytte end det, som bestemmes gennem Tillæg til Koncessionen. Jeg vil nu anbefale mine Meningsfæller i dette Ting at tage en anden Stilling til Sagen, end det radikale Venstre i Folketinget har gjort. Jeg skal ikke komme ind paa Sagen i Almindelighed, og jeg skal heller ikke blande min svage Stemme i det meget stærke Kor af Anerkendelse, der allerede har lydt overfor de koncessionssøgende, deres Formaal og deres Evne. Jeg skal sige, at denne Koncession har jo visse Særegenheder, f. Eks. den, at den gives til et Konsortium af Mænd, og at den fornødne Kapital ikke foreligger i det Øjeblik Koncessionen gives. Det naturlige vilde jo være, at Kapitalen var der, og at alt var i Orden, og saa, naar alt kunde tilbydes som værende i Orden til Finansministeriet, til Regeringen og Rigsdagen, at saa Koncessionen kom som det andet. Nu er Koncessionen det første, og det, der skal skaffes til Veje, det andet. Det er neppe den rette og rimelige Ordning; men det hænger vist sammen med den Sægenhed, at der i Koncessionen anføres, at Østasiatisk Kompagni skal være Forretningsfører for det kommende Aktieselskab. En saadan Meddelelse eller Oplysning, hvad man skal kalde det, har jo egentlig ingen Betydning, vel heller ikke for Regeringen, naar der ikke ved Undersøgelse er tilvejebragt fuld Klarhed over det Østasiatiske Kompagnis Virksomhed, dets Drift og Status o. s. v. En saadan Undersøgelse er ikke sat i Gang, ikke forsøgt eller ønsket hverken fra Regeringens eller Rigsdagens Side; og derfor synes jeg, at en saadan Meddelelse om denne Forretningsførelse egentlig er mere forvirrende end retledende. Det er saadanne Særegenheder, der er ved Forslaget; og det er den Art forskellige Forhold, der vel have medført, at man i Rigsdagen fra de forskellige Partiers Side har gjort gældende, at man vilde ønske, at Staten kunde faa mere direkte